

Forn d'obra de Viladoms de Dalt

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Viladoms de Dalt
Alçada: 329

Coordenades:

Latitud: 41.63624
Longitud: 1.88069
UTM Est (X): 406775
UTM Nord (Y): 4609995

Classificació

Número de fitxa 08053 - 161
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08052A0080000600000D
Fitxes associades:
[Barraca de l'olivar del Ros](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dj., 08/12/2016 - 01:00

Descripció

Forn d'obra ubicat a l'extrem oriental del terme de Castellbell i el Vilar, en un antic oliverar conegut amb el nom de l'Olivar d'en Ros. Per accedir-hi cal agafar el corriol a mà dreta del camí que va des del mas de Viladoms de Dalt a cal Robert. La construcció es troba a mà dreta, arran del camí, en un revolt molt tancat, enmig d'ullastres, pi blanc, alzina, i brolla de romaní. Es tracta d'una construcció aïllada, a la que s'hi adossa una barraca de pedra seca. L'estructura exterior està realitzada amb pedres irregulars, rajols i fang, però cal una neteja acurada per no malmetre la coberta i provocar un enderroc. Entrant a la barraca el primer que es veu és la fogaina o caldera. S'hi accedeix a través d'una obertura amb volta de maó col·locada a plec de sardinell, lligada amb morter de calç i fang. L'amplada de la volta té uns quaranta centímetres de fondària. A continuació accedint per la boca ja ens adonem de la importància de la cambra, amb un pilar interior per repartir el pes i aguantar l'estructura superior. Aquesta cambra té una planta quadrangular; mesura 3,50 metres de fondària per 3 metres d'amplada aproximadament. Està voltada, és a dir, presenta varies fileres de volta de maó, recolzades a ambdós murs laterals. Entremig de les voltes es deixen entreveure un seguit d'obertures anomenades també xemeneies, indispensables per al control del procés de cocció. La part superior, o cambra de cocció, no és visible perquè ha estat envaïda per la vegetació.

Observacions:

Per la seva característica constructiva, adossada a una barraca, caldria preservar el conjunt, tal vegada únic en el municipi, iniciant una desbrossada general i la consolidació de les parts que ho necessitin, com el ràfec. Un treball acurat permetria tal vegada datar-la.

Història

La majoria de grans cases de pagès havien tingut el seu propi forn per la construcció, en un indret el més proper possible on hi hagués llenya, aigua i argila. Les cases que no en tenien, compraven el material a les teuleries més grans.

L'estructura d'aquest tipus de forns pre-industrial consisteix bàsicament en una cambra de cocció al pis superior i una cambra de combustió, anomenada també cambra de foc o fogaina situada al nivell inferior, a la qual s'hi accedeix arran de terra. Normalment són de planta rectangular o circular, amb un pilar cilíndric, o troncocònic, central. Dins de la cambra de combustió, hi ha la graella, formada per petites obertures o xemeneies excavades, que comuniquen amb la cambra de cocció, situada al damunt mateix, i que és l'indret on es col·loquen les peces per coure. La cambra pot ser de dos tipus: tancada i llavors es diu que la cuita és reduïda (és a dir que no hi ha gairebé oxigen). Això dona peces de color gris o negre. O bé oberta, és a dir que la cuita és oxidada (que vol dir que hi ha més oxigen que el necessari per a la combustió) i per tant les peces agafen un to vermellós.

Bibliografia

BOSCH, Laura (2016). El forn ceràmic de Can Maimó, Vilanova del Vallès; dins XXXII Sessió d'Estudis Mataronins, del 29 de novembre de 2015. Museu Arxiu de Santa Maria. Mataró.

FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2009). Fornos antics de ceràmica a la Catalunya Central. Dins Dovella, núm. 101; pàgs. 4 a 10.

MONTLLÓ, Jordi (2015). Mapa de Patrimoni de Vilassar de Dalt. Bòbila de les Ginesteres, núm. d'element 08214/409. Diputació de Barcelona. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

MONTLLÓ, Jordi (2015). Mapa de Patrimoni de Vilassar de Dalt. Forn de Can Boquet, núm. d'element 08214/238. Diputació de Barcelona. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

Enllaços d'interès:

